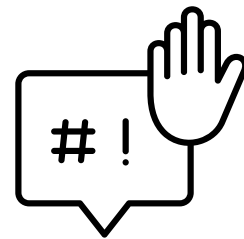

UDHËZIME PËR PRINDËRIT DHE EDUKATORËT

ONLINE GROOMING

Çfarë është gjuha e ngacmimit online?

Gjuha e ngacmimit online është mesazhe ose komunikime të zgjedhura me kujdes me anë të të cilave një i rritur përpiqet të ndërtojë besim me një fëmijë ose adoleshent me një motiv të fshehtë - më shpesh me qëllim shfrytëzimi seksual, manipulimi ose shantazhi.

Një gjuhë e tillë shpesh fillon si miqësore, me komplimente, interes për jetën ose dhuratat e fëmijës, dhe më pas kalon në tema më intime, kërkesa për sekretet dhe ndonjëherë dërgim fotosh.

Pse është i rrezikshëm ngacmimi online?

Ngacmimi online është i rrezikshëm sepse:

- Manipulon besimin e fëmijëve, duke u paraqitur si mik, partner ose "i vetmi person që i kupton ata".
- Zhvillohet në heshtje dhe gradualisht, duke e bërë të vështirë njohjen e tij, madje edhe për ata që janë afër fëmijës.
- Mund të çojë në abuzim emocional, psikologjik dhe seksual.
- Viktimat shpesh ndihen fajtores ose të frikësuarat të raportojnë, gjë që e ndërlikon më tej ndërhyrjen.

Si ndryshon biseda miqësore nga ngacmimi online?

Jo çdo bisedë online me një të panjohur është e rrezikshme. Është krejtësisht e natyrshme që të rinjtë të komunikojnë me njerëz të rinj përmes rrjeteve sociale, lojërave dhe aplikacioneve. Ekziston një hapësirë për të ndarë interesa, hobi dhe përvoja pa u ndjerë të kërcënuar.

Por ndryshimi qëndron në qëllimin, përmbajtjen dhe zhvillimin e komunikimit.

Kur biseda është e sinqertë, e hapur dhe zhvillohet brenda kornizës së respektit dhe barazisë, po flasim për bashkëveprim të shëndetshëm online. Por kur një i rritur kërkon të ndërtojë një lidhje të fshehtë dhe intensive me një fëmijë ose adoleshent - me komplimente, pyetje në lidhje me privatësinë ose inkurajim të përmbajtjes intime - kjo është "grooming" online.

"Grooming" online shpesh duket miqësorë, por qëllimi i tyre është të fitojnë kontroll përmes besimit dhe pastaj ta abuzojnë atë. Biseda bëhet problematike kur përfshin:

- kërkimin e sekretit nga prindërit,
- dërgimin e fotove personale,
- bisedat me natyrë seksuale ose emocionale.

A është ngacmimi online një formë bulizmi?

Ngacmimi online është një formë e fshehtë, por serioze e ngacmimit. Ndërsa nuk fillon me agresion të hapur, ai përfshin manipulim, shfrytëzim të besimit, presion emocional dhe shpesh kërcënime ose shantazh.

Në shumë raste, ngacmuesi ndërton një marrëdhënie me shënjestrën (fëmijën), e përdor atë për ndikim emocional dhe më pas i detyron ata të shkëmbejnë foto, biseda ose takime intime.

Ndërsa mund të duket si një "miqësi online", ngacmimi shkel kufijtë e komunikimit të sigurt dhe të shëndetshëm dhe i lë viktimat me pasoja të thella - nga faji dhe turpi deri te trauma dhe frika.

Ndërcmimi online nuk është vetëm sjellje e gabuar - është një formë abuzimi që duhet të njihet, parandalohet dhe raportohet.

Më shumë rreth kujdesit të fytyrës në internet...

Korniza ligjore dhe sfidat që lidhen me grooming online në Maqedoninë e Veriut

Rregullimi ligjor

Në Maqedoninë e Veriut, grooming online si një formë komunikimi me orientim seksual me të mitur nuk është përmendur në mënyrë të qartë në ligje, por mbulohet përmes disa dispozitave në Kodin Penal, veçanërisht në seksionet që lidhen me:

- rrezikimin e sigurisë së fëmijëve,
- shfrytëzimin e fëmijëve për pornografi,
- komunikimin ofendues me të miturit përmes mjeteve elektronike.

Ligji për Mbrojtjen e Fëmijëve, si dhe Ligji për Komunikimet Elektronike, rregullojnë gjithashtu detyrimet për mbrojtjen e të miturve në një kontekst digjital, por mbetet hapësirë për përmirësimin e kornizës normative në mënyrë që të përcaktohet më qartë grooming online si një formë e veçantë abuzimi.

Platformat online dhe rreziku i grooming. Groomers më shpesh veprojnë në platforma që ofrojnë kanale komunikimi private ose anonime - të tilla si rrjetet sociale, lojërat video, forumet dhe aplikacionet e korrespondencës. Këto hapësira dixhitale, ndërsa ofrojnë lidhje sociale, shpesh nuk ofrojnë mbrojtje të mjaftueshme nga kontakti me të rriturit që kanë qëllim abuziv.

Roli i platformave dhe e drejta për mbrojtje. Edhe pse Kushtetuta garanton lirinë e shprehjes, platformat online kanë detyrimin të parandalojnë abuzimin me shërbimet e tyre, veçanërisht kur bëhet fjalë për mbrojtjen e të miturve. Megjithatë, mbikëqyrja nga institucionet shtetërore është e kufizuar dhe mekanizmat e raportimit dhe reagimit të shpejtë shpesh janë të pazhvilluar ose të panjohur për fëmijët dhe prindërit.

Iniciativat për të mbrojtur fëmijët nga abuzimi online. Në vitet e fundit, organizata të tilla si UNICEF, MKSafeNet dhe Qendra për Sigurinë në Internet kanë kryer fushata edukative dhe trajnime për të rritur ndërgjegjësimin për rreziqet online, përfshirë abuzimin. Megjithatë, nevojitet edukim më sistematik, veçanërisht përmes shkollave dhe medias, si dhe futja e detyrimeve për platformat që ofrojnë akses për përdoruesit e mitur.

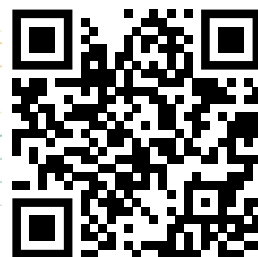
Disa gjëra që prindërit dhe edukatorët mund të bëjnë për të luftuar abuzimin seksual në internet.

Nxitja e komunikimit të vetëdijshëm dhe të sigurt në internet. Inkurajimi i fëmijëve dhe adoleshentëve që të jenë të vetëdijshëm se me kë flasin në internet dhe çfarë informacioni ndajnë. Inkurajimi i tyre për të vendosur profilet e tyre si private, për të pranuar vetëm kontakte të njohura dhe për të folur me ju nëse dikush u kërkon ta "mbajnë sekret" ose u bën pyetje shumë personale.

Komunikoni rregullisht dhe hapur.

Krijoni një mjedis ku fëmijët e dinë se mund të flasin për çdo gjë që i shqetëson, pa frikën e ndëshkimit. Bëni pyetje si "Kush ju ka dërguar më shumë mesazhe kohët e fundit?" ose "A jeni ndjerë ndonjëherë në siklet në një bisedë online?" - jo për të kontrolluar, por për të mbështetur.

Mbrojtja nga abuzimi seksual në internet nuk fillon me teknologjinë, por me bisedën, besimin dhe praninë.

Ky projekt është financuar me mbështetjen e Komisionit Evropian. Përmbajtja e tekstit pasqyron vetëm qëndrimet e autorit, dhe Komisioni Evropian nuk mban asnjë përgjegjësi për përdorimin e mundshëm të informacionit të përfshirë në të.

www.mksafenet.mk

**Bashkëfinancuar nga
Bashkimi Evropian**